

Forskrift om produksjon, omsetning og import av gjødselvarer av organisk opphav og visse uorganiske gjødselvarer (gjødselvareforskriften)

Fastsatt 29. januar 2025 av Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 7, § 9, § 10, § 11, § 12, § 14, § 15, § 17, § 18, § 19 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 2015/1535/EU) og vedlegg XX kap. V nr. 32 (direktiv 86/278/EØF som endret ved forordning (EU) 2019/1010).

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å sikre kvalitet og tilrettelegge for bruk av sirkulære råvarer ved produksjon, omsetning og import av gjødselvarer, samtidig som miljøhensyn og hensynet til planters, dyrs og menneskers helse ivaretas.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for virksomheter som produserer, importerer, omsetter eller på annen måte mottar råvarer og gjødselvarer for videre omsetning eller til bruk i egen virksomhet. Følgende råvarer og gjødselvarer omfattes:

- a) gjødselvarer av organisk opphav
- b) uorganiske dyrkingsmedier
- c) uorganiske jordforbedringsmidler
- d) biostimulanter
- e) gjødselvaretilsetning til bruk i gjødselvarer nevnt i bokstav a til d
- f) råvarer til produksjon av gjødselvarer nevnt i bokstav a til d

Følgende råvarer og gjødselvarer omfattes ikke av forskriften:

- a) ubehandlet husdyrgjødsel fra dyrehold
- b) ubehandlet husdyrgjødsel fra små slakterianlegg og gårdsslakterier som kun mottar husdyr fra samme fylke
- c) ubehandlet husdyrgjødsel fra hestearrangement uten internasjonal deltagelse
- d) husdyrgjødsel nevnt i bokstav a og b som er behandlet i biogass-, komposterings-, tørkeprosess eller lignende fra jordbruksforetak som behandler egen husdyrgjødsel til bruk i egen planteproduksjon
- e) kjøkken- og matavfall, landbruksavfall og plantemateriale med opprinnelse i egen virksomhet for bruk til egen plantedyrking både når det er ubehandlet og når det er behandlet med andre metoder enn forbrenning og pyrolyse
- f) ublandet jord
- g) folier og matter, som for eksempel biofolier, fibermatter og erosjonsmatter
- h) ferdige gjødselvarer som blandes med hverandre eller med gjødselvarer som ikke er omfattet av forskriften når blandingen er til bruk i egen virksomhet
- i) EU-gjødselvarer som omfattes av forskrift 6. mars 2024 nr. 538 om EU-gjødselvarer
- j) gjødselvarer brukt i forsøk som skjer ved forskningsinstitusjoner som ledd i forskning

§ 3 Definisjoner

I denne forskriften menes med

- a) *animalsk biprodukt*: animalske biprodukter slik dette er definert i forordning om animalske biprodukter artikkel 3 nr. 1, jf. animaliebiproduktforskriften § 2 første ledd
- b) *anleggsjord*: dyrkingsmedium som brukes ved anlegging av hager, parker, grøntarealer og lignende arealer
- c) *avløpsslam*: slam, filtermedium og lignende materialer fra rensing av sanitært og kommunalt avløpsvann, unntatt ristgods
- d) *biokull*: et karbonrikt produkt framstilt ved termokjemisk behandling av biomasse under oksygenbegrensede forhold
- e) *biorest / råtnorest*: restprodukt fra anaerob nedbryting av organisk materiale
- f) *biostimulant*: produkt som har som funksjon å stimulere naturlige prosesser slik at planters næringsopptak, næringseffektivitet, toleranse for abiotiske faktorer eller kvaliteten av avlingen blir bedret uavhengig av et eventuelt næringsinnhold i materialet. Materialet kan tilføres planten eller rhizosfæren
- g) *dyrkingsmedium*: grunnsubstanser av naturlige eller kunstige råvarer som enkeltvis eller i blanding, uten eller med tilsatte næringsstoffer eller annen tilsetning, brukes som et voksested for planter og matsopp
- h) *fiskeslam*: slam fra akvakulturanlegg som består av fôrrester og avføring, uten innhold av død fisk
- i) *gjødse*: produkt som har som hovedoppgave å tilføre næringsstoffer til planter og matsopp og som i bruksmengde og mengde næringsstoff egner seg for årlig tilførsel
- j) *gjødselvare*: en samlebetegnelse for ferdige produkt som uten å behandles eller blandes videre, kan brukes til å tilføre næring, til dyrking, som dekkingsmateriale eller på annen måte for å påvirke planters eller matsopps vekstvilkår, og gjødselvaretilsetninger som selges som egne produkter
- k) *gjødselvarekategori*: en av følgende kategorier: Organisk gjødse, organisk-mineralsk gjødse, organisk jordforbedringsmiddel, uorganiske jordforbedringsmiddel, organisk dyrkingsmedium, uorganisk dyrkingsmedium, organisk jorddekkingsmiddel, biostimulant og gjødselvaretilsetning
- l) *gjødselvaretilsetninger*: stoffer og organismer som brukes for å forbedre produkttegenskaper og produksjonsprosesser. Dette omfatter stoffer og organismer som brukes i mindre mengder, for eksempel for å endre frigivelsesmønstre av næringsstoffer, som overflatebehandlingsmidler, for å regulere vannhusholdningen, for å redusere lukt eller for å forbedre prosessen i komposterings- og biogassprosesser
- m) *hygienisering*: behandling som har som hovedmål å redusere faren for overføring av smittestoffer til mennesker, dyr eller planter ved bruk eller annen håndtering av det organiske materialet
- n) *husdyrgjødse*: husdyrgjødse som definert i forordning om animalske biprodukter artikkel 3 nr. 20 og artikkel 3 nr. 6, jf. animaliebiproduktforskriften § 2 første ledd. Husdyrgjødse kan også være iblandet rimelige mengder fôr, strø og vaskevann som naturlig hører med i husdyrholdet eller gjødselhåndteringa
- o) *jord*: naturlige løsavleiringer av uorganisk og/eller organisk materiale som har vært utsatt for flere års biologisk aktivitet
- p) *jorddekkingsmiddel*: næringsfattig produkt som legges i et lag oppå jord eller dyrkingsmedium for å bedre dens kjemiske, fysiske eller biologiske tilstand, hindre vekst av ugress eller gi pryddverdi
- q) *jordforbedringsmiddel*: produkt som har som hovedoppgave å påvirke jordas eller dyrkingsmediets kjemiske, fysiske eller biologiske tilstand og som dermed også virker indirekte på planteveksten
- r) *landbruksavfall*: fôr- og planterester, rester av dyrkingsmedier og avfall fra matsoppproduksjon som oppstår i forbindelse med landbruksvirksomhet
Definisjonen omfatter ikke forbrenningsprodukter.

- s) *organisk gjødsel*: gjødsel som utelukkende er av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse eller en blanding av disse
- t) *organisk-mineralsk gjødsel*: gjødsel som består av produkter av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse, eller en blanding av disse, og mineralgjødsel
- u) *produsere*: å behandle eller foredle gjennom kompostering, utråtning, maling, fresing, oppvarming, tørking, granulering, blanding med andre materialer, pakking, pyrolyse, forbrenning og annen lignende behandling eller foredling
- v) *produsent*: enhver fysisk eller juridisk person som produserer en gjødselvare eller har en gjødselvare designet eller produsert, og markedsfører denne gjødselvaren under sitt navn eller varemerke
- w) *råslam*: avløps slam som ikke er hygienisert eller stabilisert
- x) *uorganisk dyrkingsmedium*: dyrkingsmedium fremstilt av uorganiske materialer som for eksempel sand, steinull og ekspanderte bergartsmineraler.

Kapittel II. Generelle krav til virksomhetene

§ 4 Registrering av virksomheter

Produsenter og de som omsetter eller importerer gjødselvarer skal registreres før oppstart. Registreringsplikten gjelder videre virksomheter som utøver forbehandling, hygienisering og stabilisering, inkludert avløpsrensaneanlegg der råslam oppstår og virksomheter som blander råvarer.

Dersom en virksomhet har flere underenheter med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret, skal hver underenhet som driver aktiviteter etter første ledd registreres.

Virksomheter som bare driver følgende aktiviteter, er unntatt fra registreringsplikten:

- a) omsetning i forhandlerledd av ferdig emballerte og merkede produkter
- b) produksjon, omsetning eller import av produkter som bare inneholder halm, bark, kokosfiber, treflis og torv, når disse ikke er behandlet med forbrenning eller pyrolyse.

§ 5 Innholdet i registreringen

Registreringen skal gjøres på den måten Mattilsynet bestemmer og skal inneholde minst følgende opplysninger:

- a) virksomhetens navn, adresse og organisasjonsnummer
- b) kontaktperson i virksomheten
- c) virksomhetens aktiviteter og omfang
- d) gjødselvarekategoriene eller råvarene virksomheten produserer, omsetter eller importerer
- e) råvarene som inngår i produktene
- f) hygieniseringsmetodene som benyttes
- g) datoen for oppstart, endring og opphør av virksomheten.

Mattilsynet kan kreve at registrerte opplysninger dokumenteres. Vesentlige endringer i virksomheten, herunder opphør av virksomheten, eller i registrerte opplysninger skal registreres senest en måned etter at endringene har funnet sted.

§ 6 Internkontroll

Registreringspliktige virksomheter skal innføre og utøve internkontroll.

Internkontrollplikten innebærer at virksomhetene skal:

- a) ha oversikt over krav i matloven og forskriften som gjelder for virksomheten

- b) ha oversikt over organisering og ansvarsforhold
- c) kartlegge risiko for overtredelse av regelverket ut fra virksomhetens aktiviteter og iverksette tiltak for å redusere risikoen
- d) ha rutiner for å avdekke, rette opp og hindre gjentakelser av overtredelser
- e) regelmessig foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Tiltakene etter andre ledd skal dokumenteres skriftlig i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, omfang, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for Mattilsynet.

§ 7 Prøvetaking

Følgende generelle krav gjelder ved prøvetaking:

- a) Det skal tas ut representative prøver av produkter og råvarer.
- b) Prøvene skal tas av enheter som vurderes å være ensartede.
- c) Prøvetakingshyppigheten skal gjenspeile risikoen for overtredelser av grenseverdier og risikoen for avvik fra deklarete verdier.
- d) Virksomheter som tar ut prøver av behandlet avløpsslam kan ikke ta ut prøver sjeldnere enn hver sjetten måned.

§ 8 Analysemetoder

Analysen skal utføres av laboratorier som har fått sertifisert eller akkreditert sine kvalitetssystemer.

Der det ikke er angitt særskilte analysemetoder i kravene til merking i §§ 31 til 44, skal analysen utføres etter anerkjente metoder som er relevante for det aktuelle produktet. Analyser av plantetilgjengelig næringsstoff skal utføres etter analysemetoder som er relevante for norske dyrkingsforhold.

§ 9 Lagring av gjødselvarer

Virksomheter som produserer, omsetter eller importerer gjødselvarer skal lagre produktene på en slik måte at:

- a) det ikke skjer en kontaminering med eller oppblomstring av sykdomsframkallende organismer som kan være en risiko for dyre- eller folkehelsen
- b) det ikke skjer en kontaminering av produktene med tungmetaller, organiske miljøgifter eller planteskadegjørere
- c) kvaliteten ikke reduseres på grunn av fukt eller mikrobiologisk påvirkning
- d) sammensetningen ikke forandres slik at produktene ikke lenger er i samsvar med opplysninger gitt i varedeklarasjonen.

§ 10 Sporbarhet

Virksomheter som produserer, omsetter eller importerer gjødselvarer skal føre journal over hvilke virksomheter gjødselvarene, råvarene og tilsetningene er mottatt fra og hvilke virksomheter de er omsatt videre til.

Journalen skal inneholde følgende opplysninger:

- a) navn og adresse til leverandøren, dato for leveransen og mottatt mengde

- b) navn og adresse til mottakeren, dato for leveransen og omsatt mengde
- c) for ferdige gjødselvarer; tørrstoffprosent.

Plikten til å journalføre opplysninger gjelder ikke opplysninger om omsetning til brukere av gjødselvarer, med unntak av følgende tilfeller:

- a) omsetning av avløpsslam, herunder avløpsslambasert gjødsel med særskilte bruksvilkår til jordbruksforetak
- b) omsetning av biorest og fiskeslam i bulkform
- c) omsetning av andre gjødselvarer i bulkform i tilfeller der fosformengden utgjør 75 kg eller mer per mottaker og år.

Opplysningene i journalen skal oppbevares i minst ti år.

§ 11 *Bruk av varebetegnelsene «sterilisert avløpsslam» og «avløpsslambasert gjødsel med særskilte bruksvilkår».*

Mattilsynet skal etter søknad gi virksomheter godkjenning for bruk av varebetegnelsene «sterilisert avløpsslam» og «avløpsslambasert gjødsel med særskilte bruksvilkår». Slik godkjenning skal bare gis dersom vilkårene i andre eller tredje ledd er oppfylt.

Varebetegnelsen «sterilisert avløpsslam» kan bare brukes på gjødselvarer med avløpsslam som er behandlet med termisk hydrolyse eller andre hygieniseringsmetoder som innebærer at materialet blir sterilisert.

Varebetegnelsen «avløpsslambasert gjødsel med særskilte bruksvilkår» kan bare brukes på avløpsslamprodukter som:

- a) er egnet for årlig gjødsling der årlig bruksmengde av avløpsslamkomponenten er mindre enn 100 kg tørrstoff per dekar
- b) har et innhold av tilgjengelig nitrogen, fosfor og kalium som er balansert og tilpasset vekstenes årlige agronomiske behov
- c) er i fast form og er egnet for jevn spredning på arealet som skal gjødsles
- d) er behandlet med metoder der temperaturen er minst 55 grader celsius i hygieniseringsperioden.

§ 12 *Søknader om godkjenning for bruk av varebetegnelse etter § 11*

Søknader om godkjenning for bruk av varebetegnelsen etter § 11 skal leveres på den måten Mattilsynet bestemmer og skal minst inneholde følgende opplysninger:

- a) virksomhetens navn og adresse
- b) kontaktperson i virksomheten
- c) opplysninger som er nødvendige for å dokumentere at avløpsslamproduktet oppfyller de aktuelle vilkårene i § 11.

§ 13 *Rapportering om avløpsslam m.m.*

Produsenter av avløpsslam skal hvert år gi opplysninger til mottakerkommunene om omsetning av avløpsslam til mottakere i den enkelte kommunen og om mengden omsatt til hver mottaker. Det samme gjelder virksomheter som omsetter sterilisert avløpsslam og avløpsslambasert gjødsel med særskilte bruksvilkår til sluttbrukere som driver jordbruksvirksomhet. Kommunene skal oppbevare opplysningene i minst ti år.

Opplysningene angitt i første ledd skal gis på den måten og innen de fristene Mattilsynet bestemmer.

Kapittel III. Produktkrav

§ 14 Generelt produktkrav

Det er forbudt å produsere, omsette eller importere gjødselvarer som ikke er i samsvar med kravene i dette kapitlet, med mindre annet følger av § 46 eller forskrift 6. mars 2024 nr. 538 om EU-gjødselvarer, jf. forordning (EU) 2019/1009.

Mattilsynet kan begrense eller forby produksjon, omsetning eller import av gjødselvarer som kan medføre skade på menneskers, dyrs eller planters helse eller på miljøet.

§ 15 Råvarer til bruk i gjødselvarer

Bare de råvarene som er angitt i vedlegg 1 kan brukes ved produksjon av gjødselvarer. Til produksjon av biokull og aske kan det bare brukes råvarer i gruppe 1 i vedlegg 1. Mattilsynet kan etter søknad gi tillatelse til bruk av andre råvarer.

Tillatelse til bruk av andre råvarer enn de som følger av første ledd kan bare gis dersom råvaren har en dokumenterbar nyttevirkning for produktet eller produksjonsprosessen den skal brukes i, og ikke medfører fare for helse eller miljø. Det kan stilles vilkår for tillatelsen. Tillatelsen kan trekkes tilbake dersom det foreligger nye opplysninger, endringer i kunnskapsgrunnlaget eller andre forhold som tilsier at vilkårene for tillatelsen ikke lenger er oppfylt.

Råvarene det gis tillatelse til etter andre ledd skal ikke forutsette bestemte bruksbetingelser for det ferdige produktet for at bruken skal vurderes som akseptabel for helse og miljø. Det skal heller ikke være nødvendig å sette mengdebegrensning på andelen av råvaren i det ferdige produkt for at bruken skal være akseptabel for helse og miljø.

Mattilsynet kan fastsette endringer i vedlegg 1.

§ 16 Søknader om tillatelse til bruk av råvarer

Søknader om tillatelse til bruk av råvarer skal leveres på den måten Mattilsynet bestemmer og skal minst inneholde følgende opplysninger:

- a) opplysninger om søkeren med kontaktinformasjon
- b) opplysninger om produsenten av råvaren
- c) opplysninger om tiltenkt bruk av råvaren
- d) dokumentasjon av råvarens nytteverdi og en risikovurdering av råvaren
- e) relevante analyseresultater.

§ 17 Gjødselvaretilsetninger

Gjødselvaretilsetninger kan bare markedsføres til bruk i gjødselvarer eller brukes ved produksjon av gjødselvarer dersom det er gjort en risikovurdering. Gjødselvaretilsetningen skal

ikke medføre en økt risiko av betydning for skade på helse og miljø. Den samlede konsentrasjonen av alle gjødselvaretilsetninger skal ikke overstige fem prosent av den totale vekten av råvarene.

Oljer, alkoholer eller lignende som brukes for å øke gassutbyttet ved biogassproduksjon regnes som råvarer og ikke gjødselvaretilsetninger.

Gjødselvaretilsetninger som omsettes som egne produkter er unntatt fra kravene i §§ 21 til 23.

§ 18 Hygiene

Gjødselvarer som kan medføre risiko for overføring av sykdommer til dyr eller mennesker eller for spredning av planteskadegjørere ved normal bruk eller mulig misbruk skal behandles med metoder som er validert etter kravene i § 19.

For animalske biprodukter gjelder kravene i denne paragrafen bare i de tilfeller kravene har som formål å forebygge spredning av planteskadegjørere.

Gjødselvarene skal oppfylle følgende krav:

- a) det skal ikke være funn av *Salmonella* i prøve av 25 gram
- b) umiddelbart etter hygienisering skal det være et lavere innhold av *E. coli* enn 1000 koloniformende enheter per gram våtvekt
- c) det skal være mindre enn to spiredyktige frø eller andre plantedeler som kan gi opphav til nye planter per liter ferdig vare.

Husdyrgjødsel behandlet i et biogassanlegg som er unntatt fra kravene til hygieniseringsenhet etter animaliebiproduktforskriften, er omfattet av denne paragrafen bare dersom husdyrgjødselen har opphav fra hestearrangement med internasjonal deltagelse eller har opphav fra andre slakterier enn gårdsslakterier og små slakterianlegg som kun mottar dyr fra samme fylke.

§ 19 Validering av hygieniseringsmetoder

Valideringen av nye hygieniseringsmetoder skal:

- a) gjennom vitenskapelig dokumentasjon under relevante forsøksbetingelser vise at faren for overføring av smittestoffer til mennesker, dyr eller planter ved bruk eller annen håndtering av det organiske materialet er redusert til et akseptabelt nivå
- b) vise ved poding at innholdet av indikatororganisme *Ascaris suum* er redusert til null
- c) vise ved poding at metoden gir minimum 99,9 prosent ($5 \log_{10}$) inaktivering av *Salmonella Senftenberg (775W, H₂S-negative)*
- d) vise at innholdet av *E. coli* er redusert til 1000 CFU per gram våtvekt for gjødselvarer der det er relevant
- e) vise ved poding at antallet infektive cyster av potetcystenematode er redusert til null for gjødselvarer der dette er relevant
- f) identifisere hvor i behandlingsprosessen hygieniseringen skjer
- g) identifisere hvilke prosessparametere som er kritiske for hygieniseringen
- h) bestemme kritiske grenser for aktuelle prosessparametere i hygieniserende behandlingstrinn.

I tilfeller hvor kravene i bokstav b, c, d og e ikke er relevante, kan det identifiseres andre egnende indikatororganismer. Hygieniseringsmetoden må redusere disse til et akseptabelt nivå.

§ 20 Stabilitet

Gjødselvarerne skal være stabilisert slik at de ikke forårsaker miljøulemper eller luktulemper utover det som er allmenn forventning innenfor bruksområdet. Kompost og biorest skal være tilstrekkelig nedbrutt, slik at det ikke oppstår veksthemmende effekt ved bruk.

§ 21 Grenseverdier for tungmetall

Gjødselvarer skal klassifiseres i tungmetallklasser. Følgende grenseverdier gjelder for innhold i gjødselvarer i de ulike klassene og må ikke overskrides:

Tungmetallklasse Grenseverdi (mg / kg tørrstoff)				
	0	I	II	III
Kadmium	0,4	0,8	2	5
Bly	40	60	80	160
Bly i dyrkingsmedier	40	52	52	52
Kvikksølv	0,2	0,6	3	5
Nikkel	20	30	50	80
Sink	150	400	800	1500
Kobber	50	150	650	1000
Krom	50	70	100	150

Første ledd gjelder tilsvarende for klassifisering av råvarene som inngår i produktene. Følgende krav gjelder for tungmetallinnholdet i råvarene:

- Råvarer som inngår i gjødselvarer i tungmetallklasse 0 kan ikke ha et tungmetallinnhold som overskrider grenseverdiene for klasse I.
- Råvarer som inngår i gjødselvarer i tungmetallklasse I og II kan ikke ha et tungmetallinnhold som overskrider grenseverdien for klasse II.
- Råvarer som inngår i gjødselvarer i tungmetallklasse III kan ikke ha et tungmetallinnhold som overskrider grenseverdien for klasse III.

Husdyrgjødsel og aske i tungmetallklasse III kan likevel inngå i gjødselvarer i klasse I eller II.

Gjødselvarer i klasse III kan ikke omsettes til bruk i private hager.

§ 22 Særlige fosforbaserte grenseverdier for tungmetallinnhold

Grenseverdiene i tabellen nedenfor kan brukes som alternativ til grenseverdiene i § 21 for gjødselvarer som har et fosforinnhold på over 1,5 prosent av tørrstoffet. Grenseverdiene endres i tråd med nedtrapping av tillatt maksimal tilførselsmengde av fosfor, jf forskrift dd.mm.åååå nr. om lagring og bruk av gjødsel mv. Forholdet mellom innhold av totalfosfor og tungmetallet i slike gjødselvarer regnes som milligram fosfor per kilo tørrstoff dividert på milligram tungmetall per kilo tørrstoff og skal ikke være lavere enn:

	2025-2028 3,1 kg P/da	2029-2032 3 kg P/da	2033- 2,7 kg P/da
Kadmium	7750	7500	6750
Bly	194	188	169
Kvikksølv	5167	5000	4500
Nikkel	310	300	270
Sink	19	19	17
Kobber	24	23	21
Krom	155	150	135

Tungmetallinnholdet i råvarene skal likevel ikke overskride grenseverdien for tungmetallklasse II angitt i § 21 første ledd med unntak av husdyrgjødsel og aske i tungmetallklasse III.

Denne paragrafen gjelder ikke for gjødselvarer som inneholder avløpsslam eller fosfor fra mineralgjødsel. For slike gjødselvarer gjelder § 21.

§ 23 Særlige grenseverdier for tungmetallinnholdet i anleggsjord og jord som råvare

Kravene i § 21 gjelder ikke for anleggsjord og jord som råvare i gjødselvarer. Følgende grenseverdier må ikke overskrides for disse:

Tungmetall	Grenseverdi (mg / kg tørrstoff)
Kadmium	1
Bly	52
Kvikksølv	1
Nikkel	50
Sink	150
Kobber	100
Krom	70

Der jord inngår som en av flere råvarer i anleggsjord eller i andre gjødselvarer, gjelder grenseverdiene i første ledd også for jordkomponenten. Tungmetallinnholdet i andre råvarer i anleggsjord skal ikke overskride grenseverdiene for tungmetallklasse III angitt i § 21 første ledd.

§ 24 Aktsomhetsplikt for innhold av uønskede stoffer

Virksomhetene skal vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å

- a) sikre at de har tilstrekkelig kunnskap om innholdet av organiske miljøgifter, plantevernmiddelrester, legemiddelrester og andre helse- eller miljøskadelige stoffer i råvarer og gjødselvarer
- b) forebygge, begrense eller forhindre at råvarer og gjødselvarer har et slikt innhold av stoffer som er nevnt i bokstav a at dette kan medføre skade på helse eller miljø ved bruk.

For kadmium, bly, kvikksølv, nikkel, sink, kobber og krom anses plikten i første ledd for å være oppfylt når gjødselvarerne oppfyller de aktuelle kravene i §§ 21, 22 og 23. For råslam, aske og biokull anses plikten i første ledd i tillegg å være oppfylt for miljøgiftene det er gitt grenseverdier for i §§ 25, 26 og 27.

Det er ikke tillatt å fortynne de enkelte råvarene for at de skal komme ned på et akseptabelt nivå for innhold av uønskede stoffer. Blanding av ulike tungmetalklasser som beskrevet i §§ 21 til 23 er likevel tillatt.

For gjødselvarer med råvarer av marint opphav skal det analyseres for innhold av arsen.

§ 25 Særlige grenseverdier for innhold av organiske miljøgifter i råslam

Følgende grenseverdier for innhold av organiske miljøgifter må ikke overskrides for råslam:

Organisk miljøgift	Grenseverdi (mg / kg tørrstoff)
Diethylheksylftalat (DEHP)	50
Summen av perfluoroktylsulfonat (PFOS) og perfluoroktansyre (PFOA).	0,04
Polyklorerte bifenyler (PCB7)	0,04

§ 26 Særlige tilleggskrav ved produksjon av aske

Aske skal produseres på en slik måte at temperaturen overstiger 450 °C i minst to sekunder. Det totale innholdet av organisk karbon skal være mindre enn seks prosent tørrstoff av materialet.

Følgende grenseverdier for innhold av organiske miljøgifter må ikke overskrides for aske:

Organisk miljøgift	Grenseverdi
Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH16)	6 mg PAH16 per kg tørrstoff

Organisk miljøgift	Grenseverdi
Polyklorerte dibenzo-p-dioksiner og dibenzofuraner (PCDD/F)	20 ng WHO-toksisitetsekvivalenter av PCDD/F per kg tørrstoff

§ 27 Særlige tilleggskrav ved produksjon av biokull

Biokull skal produseres under oksygenbegrensende forhold. Biokull må ha et molforhold mellom hydrogen og organisk karbon på mindre enn 0,7. Biokull av avløpsslam regnes fortsatt som avløpsslam.

Følgende grenseverdier for innhold av organiske miljøgifter må ikke overskrides for biokull:

Organisk miljøgift	Grenseverdi
Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH16)	6 mg PAH16 per kg tørrstoff
Polyklorerte dibenzo-p-dioksiner og dibenzofuraner (PCDD/F)	20 ng WHO-toksisitetsekvivalenter av PCDD/F per kg tørrstoff

§ 28 Urenheter

Den samlede mengden glass, metall og plast over to millimeter i den ferdige gjødselvaren skal være lavere enn fem gram per kilogram tørrstoff. I gjødselvarer produsert etter 1. januar 2026 skal likevel mengden plast være lavere enn 2,5 gram per kilogram tørrstoff.

Virksomheter skal gjennomføre tiltak for å fjerne glass, metall og plast over to millimeter før behandling eller lagring.

§ 29 Næringsinnhold

Næringsinnholdet i gjødselvarene skal være tilpasset anbefalt bruksområde og bruksmengde.

I anleggsjord skal innholdet av lettløselig fosfor målt med AL-metoden være lavere enn 40 milligram per 100 gram tørrstoff. I gjødselvarer produsert etter 1. januar 2028 skal likevel mengden lettløselig fosfor målt med AL-metoden være lavere enn 30 milligram per 100 gram tørrstoff.

I anleggsjord som inneholder avløpsslam skal innholdet av mineralsk nitrogen være lavere enn 20 milligram per 100 gram tørrstoff.

§ 30 Kvalitet

Produktene skal ha lagrings-, sprednings- og bruksegenskaper som gjør dem egnet til formålet de omsettes til og skal ha dokumenterbar virkning.

Andre gjødselvarer enn jorddekkingsmidler skal ikke ha spirehemmende eller annen veksthemmende effekt ved anbefalt bruk.

Kapittel IV. Krav til merking og markedsføring

31 Generelle merkekrav

Gjødselvarer skal før de omsettes til brukere være merket med en varedeklarasjon som skal inneholde opplysninger om:

- a) produsentens og importørens navn og adresse
- b) gjødselvarekategori
- c) eventuell varebetegnelse som angitt i § 11
- d) produktets form, for gjødselvarer som ikke har fast form
- e) innhold i vekt eller volum for emballert gjødselvare
- f) tørrstoff
- g) organisk karbon eller organisk innhold i masseprosent for gjødselvarer med organisk innhold
- h) alle råvarer, som utgjør minst fem prosent av produktvekten i fallende rekkefølge etter tørrvekten
- i) tilsatte organismer
- j) behandlingsprosessen for organiske råvarer
- k) næringsinnhold angitt i elementform og andre egenskaper der dette er angitt for ulike gjødselvarekategorier i §§ 33 til 39
- l) egenskaper og andre forhold som angitt for gjødselvarer som inneholder visse råvarer i §§ 38 til 43
- m) anbefalte forholdsregler for å sikre at bruken ikke medfører sikkerhetsrisiko, miljørisiko eller risiko for menneskers, dyrs eller planters helse
- n) anbefalt bruksområde, herunder anbefalt mengde og anbefalte målvekster
- o) produktets tungmetallklasse for gjødselvarer omfattet av § 21 og bruksbegrensninger, jf. forskrift 29. januar 2025 om lagring og bruk av gjødsel mv.
- p) produktets tungmetallinnhold i milligram per kilogram tørrstoff og følgende angivelse «fosforbaserte grenseverdier for tungmetallinnhold» for gjødselvarer omfattet av § 22 og bruksbegrensninger, jf. forskrift 29. januar 2025 om lagring og bruk av gjødsel mv.
- q) produktets tungmetallinnhold i milligram per kilogram tørrstoff for gjødselvarer omfattet av § 23 og bruksbegrensninger, jf. forskrift 29. januar 2025 om lagring og bruk av gjødsel mv.
- r) produktets produksjonsnummer eller batchnummer.

Merkingen kan inneholde andre opplysninger enn det som er påkrevd etter første ledd.. Varedeklarasjonen skal være adskilt fra andre opplysninger i merkingen og skal ikke inneholde andre opplysninger enn dem som følger av første ledd. Opplysninger i form av en nærmere beskrivelse av gjødselvarekategori og analyser av andre kjemiske og fysiske parametere enn dem som er angitt i første ledd kan likevel inngå som del av varedeklarasjonen.

Ved deklarerer av jordforbedringsmidler, jorddekkingsmidler og anleggsjord kan andre deklarete verdier enn tungmetallinnhold angis i form av intervaller. Kravet om opplysninger om tungmetallinnhold etter første ledd bokstav m gjelder likevel ikke ved deklarerer av gjødselvaretilsetninger eller av biostimulanter i tungmetallklasse 0. Mattilsynet kan pålegge virksomheter som får tillatelse etter § 15 annet ledd å deklarerer med ytterligere opplysninger i tillegg til det som følger av denne paragrafen.

Merkingen skal påføres produktets emballasje eller etikett eller fremgå av følgedokumenter. Merking av emballasje eller etikett skal være påført på en lett synlig og tydelig måte og skal ikke kunne slettes. Merkingen skal være på norsk eller på et språk som i stavemåten ligner på norsk.

§ 32 Tillatte avvik for deklarererte verdier

Det deklarererte innholdet i en gjødsel eller dets fysiske-kjemiske egenskaper må bare avvike fra den faktiske verdien i samsvar med de tillatte toleransene fastsatt i denne bestemmelsen. Tillatt toleranse for det deklarererte pH-verdi er ± 1 pH-enheter. For andre stoffer og verdier er toleransen avvik på ± 20 prosent fra de deklarererte verdiene. Et produkt kan likevel ikke deklarereres i en tungmetallklasse dersom de målte verdiene overskrider grenseverdiene for tungmetallklassen.

Dersom innholdet oppgis i et intervall, skal analyseverdien være innenfor intervallet.

§ 33 Deklarering av organisk gjødsel og organisk-mineralsk gjødsel

Varedeklarasjonen skal, ved deklarerering av organisk gjødsel og organisk-mineralsk gjødsel, inneholde følgende opplysninger oppgitt i masseprosent:

- a) totalt nitrogeninnhold
- b) nitrogen i form av nitrat
- c) nitrogen i form av ammonium
- d) nitrogen i form av urea for organisk-mineralsk gjødsel
- e) totalt fosforinnhold
- f) plantetilgjengelig fosfor
- g) totalt kaliuminnhold
- h) plantetilgjengelig kaliuminnhold.

Opplysninger om plantetilgjengelig fosfor i varedeklarasjonen etter første ledd bokstav f skal være basert på analyser etter Olsen P-metoden.

Plantetilgjengelig innhold av kalsium, magnesium og natrium og totalt innhold av svovel, bor, kobolt, kobber, jern, mangan, molybden og sink skal og kan bare deklarereres dersom innholdet av det enkelte næringsstoff utgjør en tilsvarende eller større mengde i masseprosent av produktet enn følgende:

Næringsstoff	Gjødsel til bruk på åker og eng (masseprosent)	Gjødsel til hagebruk (masseprosent)
Kalsium	0,6	0,6
Magnesium	0,8	0,8
Natrium	2,2	2,2
Svovel	0,8	0,8
Bor	0,01	0,01
Kobolt	0,002	<i>Ikke relevant</i>
Kobber	0,01	0,002

Næringsstoff	Gjødsel til bruk på åker og eng (masseprosent)	Gjødsel til hagebruk (masseprosent)
Jern	0,5	0,02
Mangan	0,1	0,01
Molybden	0,001	0,001
Sink	0,01	0,002

I tillegg skal følgende opplysninger deklarerer:

- beskrivelse av forventet kalkingseffekt skal deklarerer for gjødselvarer som inneholder aske, benmel, betongslam eller som er tilsatt kalk
- innholdet av vannløselig klorid i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,3 vektprosent
- totalinnholdet av natrium i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,2 vektprosent.

Opplysningene om næringsinnhold angitt i første ledd bokstav a til g skal oppgis i masseprosent.

§ 34 Deklarering av jordforbedringsmidler

Varedeklarasjonen for jordforbedringsmidler skal inneholde følgende opplysninger:

- totalt nitrogeninnhold
- nitratinnhold
- ammoniuminnhold
- totalt fosforinnhold
- plantetilgjengelig fosfor
- totalt kaliuminnhold
- plantetilgjengelig innhold av andre næringsstoffer
- pH.

I tillegg skal følgende opplysninger deklarerer:

- Beskrivelse av forventet kalkingseffekt skal deklarerer for produkter som inneholder aske, benmel eller betongslam, eller som er tilsatt kalk.
- Innholdet av vannløselig klorid i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,3 vektprosent.
- Totalinnholdet av natrium i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,2 vektprosent.

Opplysningene om næringsinnhold angitt i første ledd bokstav a til g skal oppgis i masseprosent. Opplysninger om plantetilgjengelig fosfor i varedeklarasjonen angitt i første ledd bokstav e skal være basert på analyser etter Olsen P-metoden, med unntak av ikke-kalkbehandlet, kjemisk felt avløpsslam. Ved varedeklarasjon av uorganiske jordforbedringsmidler gjelder kravene i første ledd om opplysninger om innholdet av hovednæringsstoffer bare dersom dette er av betydning for planteveksten.

§ 35 Deklarering av andre dyrkingsmedier enn anleggsjord

Varedeklarasjonen for andre dyrkingsmedier enn anleggsjord skal inneholde følgende opplysninger:

- a) totalt nitrogeninnhold
- b) totalt fosforinnhold
- c) plantetilgjengelig fosfor
- d) totalt kaliuminnhold
- e) plantetilgjengelig kaliuminnhold
- f) andre næringsstoffer av betydning for planteveksten
- g) pH
- h) elektrisk konduktivitet
- i) angivelse av kornfordeling eller teksturklasse.

I tillegg skal følgende opplysninger deklarerer:

- a) innholdet av vannløselig klorid i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,3 vektprosent
- b) totalinnholdet av natrium i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,2 vektprosent.

Opplysningene om næringsinnhold angitt i første ledd bokstav a og b kan oppgis som masseprosent eller som milligram per liter. Opplysningene om næringsinnhold angitt i første ledd bokstav c til e skal også omfatte måleenhet og analysemetode. Ved varedeklarasjon av uorganiske dyrkingsmedier gjelder kravene i første ledd om opplysninger om innholdet av hovednæringsstoffer bare dersom dette er av betydning for planteveksten.

Kravet i annet ledd om deklarasjon av innholdet av kalsium gjelder likevel ikke dersom produktet er analysert ved bruk av CAT-metoden angitt i NS-EN 13651.

§ 36 Deklarering av anleggsjord

Varedeklarasjonen for anleggsjord skal inneholde følgende opplysninger:

- a) totalt nitrogeninnhold
- b) nitratinnhold
- c) ammoniuminnhold
- d) totalt fosforinnhold
- e) plantetilgjengelig fosfor
- f) plantetilgjengelig kaliuminnhold
- g) andre næringsstoffer av betydning for planteveksten
- h) pH
- i) elektrisk konduktivitet
- j) kornfordeling eller teksturklasse.

I tillegg skal følgende opplysninger deklarerer:

- a) innholdet av vannløselig klorid i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,3 vektprosent
- b) totalinnholdet av natrium i produktet skal deklarerer i masseprosent dersom det overskrider 0,2 vektprosent.

Opplysningene om næringsinnhold angitt i første ledd bokstav a til d skal oppgis i masseprosent. Opplysninger om plantetilgjengelig fosfor i varedeklarasjonen etter første ledd bokstav e skal være basert på analyser etter AL-metoden og oppgis i milligram per kilogram tørrstoff. Opplysningene om næringsinnhold angitt i første ledd bokstav f og g skal omfatte måleenhet og analysemetode.

Kravet i annet ledd om deklarerings av innholdet av kalsium gjelder likevel ikke dersom produktet er analysert ved bruk av CAT-metoden angitt i NS-EN 13651.

§ 37 *Deklarering av jorddekkingsmidler*

Varedeklarasjonen for jorddekkingsmidler skal inneholde følgende opplysninger:

- a) partikkelstørrelse
- b) innhold av finstoff.

§ 38 *Deklarering av biostimulanter*

Varedeklarasjonen for biostimulanter skal inneholde følgende opplysninger:

- a) beskrivelse av virkning
- b) innhold av næringsstoffer av betydning for planteveksten
- c) bruksperiode gitt som planteutviklingsstadium eller lignende
- d) anbefalt anvendeshyppighet.

Dersom biostimulanten inneholder et stoff eller en organisme som det er etablert grenseverdier for i regelverk om mat og fôr, skal det sikres at anbefalt bruk ikke fører til overskridelser av den aktuelle grenseverdien.

§ 39 *Særlige krav til deklarerings av blandinger av ulike gjødselvarekategorier*

Gjødselvarer som består av en blanding mellom to eller flere gjødselvarekategorier skal deklarerer i samsvar med kravene til de ulike gjødselvarekategoriene produktene består av.

§ 40 *Særlige krav til deklarerings av gjødselvarer med tilsetninger*

I varedeklarasjonen av gjødselvarer som er tilsatt nitrifikasjonshemmere, kjelatdanner eller lignende tilsetningsstoffer som har som formål å påvirke frigivelsen av næringsstoffer, skal det oppgis hvilke tilsetninger som er tilsatt og hvilken funksjon disse har.

§ 41 *Særlige krav til deklarerings av gjødselvarer med mikro- og makroorganismer*

Varedeklarasjon for gjødselvarer som markedsføres med innhold av bestemte mikro- og makroorganismer skal inneholde følgende opplysninger:

- a) organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
- b) antall eller annen angivelse av mengden av hver organisme
- c) beskrivelse av organismens virkemåte
- d) beskrivelse av makroorganismens biologi og utseende.

§ 42 *Særlige krav til deklarerings av gjødselvarer som inneholder avløpslam*

Varedeklarasjonen for gjødselvarer som inneholder avløpslam skal inneholde følgende opplysninger:

- a) bruksbegrensningene som følger av forskrift 29. januar 2025 om lagring og bruk av gjødsel mv. 22 og § 23
- b) analyseverdier for kadmium, bly, kvikksølv, nikkel, kobber, sink og krom i slamdelen av produktet
- c) totalt innhold av aluminium og jern i produktet angitt i milligram per kilogram tørrstoff.

§ 43 Særlige krav til deklarerer av gjødselvarer som ikke er egnet til bruk i private hager

Varedeklarasjonen for gjødselvarer i tungmetallklasse III skal inneholde følgende setning "Ikke for bruk i private hager."

Varedeklarasjonen for gjødselvarer som inneholder avløpslam, med unntak av dyrkingsmedier i tungmetallklassene 0, I eller II, skal også inneholde setningen "Ikke for bruk i private hager."

§ 44 Særlige krav til merking av gjødsel med lavt karboninnhold

Gjødsel med lavt karboninnhold som er i samsvar med kvalitetskravene i forskrift 4. juli 2003 nr. 1063 om handel med gjødsel og kalkingsmidler §§ 7 til 10 kan merkes etter bestemmelsene i forskriften § 14 til § 25 i stedet for etter merkebestemmelsene i denne forskriften. Gjødselvarer som inneholder avløpslam, skal likevel merkes etter §§ 42 og 43.

Med gjødselvarer med lavt karboninnhold menes forbrenningsprodukter eller gjødselvarer der næringsstoffer på mineralsk form er hentet ut fra det organiske materialet og der innholdet av karbon er mindre enn tre prosent.

På andre gjødselvarer enn gjødselvarer i tungmetallklasse 0, skal tungmetallklassen likevel fremgå av merkingen.

§ 45 Markedsføring

Virksomheten skal sørge for at merking, presentasjon, reklame og markedsføring er korrekt, gir mottaker tilstrekkelig informasjon og ikke er egnet til å villed.

Påstander i markedsføring om faktiske forhold, herunder om produktenes egenskaper eller virkning, skal kunne kontrolleres og dokumenteres.

Kapittel V. Administrative bestemmelser mm.

§ 46 Omsetning av gjødselvarer fra andre EØS-land

Etter EØS-vareloven skal gjødselvarer som har vært lovlig omsatt i et annet EØS-land være tillatt å omsette i Norge forutsatt at de er produsert i samsvar med bestemmelser som gir det samme beskyttelsesnivået for helse og miljø som bestemmelsene i denne forskriften.

Bestemmelsene i forskriften som er begrunnet i plantehelsehensyn, vil gjelde også ved omsetning i Norge av gjødselvarer som har vært lovlig produsert og omsatt i et annet EØS-land.

§ 47 Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, jf. matloven § 23. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven §§ 24 til 26.

§ 48 Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller vedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 49 Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 50 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. februar 2025. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. av organisk opphav. Ved ikrafttredelsen faller alle vedtak om dispensasjon fra bruksvilkårene etter forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 25, § 27 og vedlegg 4 bort, med mindre annet følger av § 51.

§ 51 Overgangsbestemmelser

- a) Gjødselvarer og råvarer som er produsert før forskriftens ikrafttredelsesdato kan brukes i egen virksomhet og omsettes frem til lagrene er tomme.
- b) Råvarer som har vært tillatt brukt ved produksjon av gjødselvarer etter forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 10, jf. vedlegg 4, eller i henhold til vedtak om dispensasjon etter § 31 i samme forskrift, kan brukes frem til en søknad om bruk av råvaren etter denne forskriften § 15 er ferdigbehandlet, men senest frem til 1. februar 2026.
- c) Virksomheter som har registrert gjødselvarer i samsvar med forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 11, skal registrere opplysningene angitt i § 5 innen 1. mai 2025.
- d) Virksomheter som før forskriftens ikrafttredelse har produsert gjødselvarer som ikke har vært omfattet av registreringsplikt etter forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 11, skal registrere opplysningene angitt i § 5 innen 1. mai 2025.
- e) Hygieniseringsmetoder som har vært validert i samsvar med kravene i forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. uten at det er tatt hensyn til plantehelserisiko, der dette er relevant, kan benyttes inntil 1. januar 2028.

- f) § 18 tredje ledd bokstav c trer i kraft 1. februar 2026.
- g) For husdyrgjødsel, der det foreligger tillatelse for bruk i annet fylke etter § 12 andre ledd i [forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum \(animaliebiproduktforskriften\)](#) og for husdyrgjødsel fra hestearrangement med internasjonale deltagelse, trer kravene i denne forskriften først i kraft 1. februar 2027.
- h) For fiskeslam fra ferskvannanlegg, der det per 1. oktober 2024 forelå dispensasjon fra hygieniseringskrav etter forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. av organisk opphav, trer kravene i § 18 først i kraft 1. januar 2026, forutsatt at fiskeslammet omsettes i tråd med vilkårene i dispensasjonen.
- i) Grenseverdiene for råslam i § 24 gjelder fra 1. januar 2028.
- j) Annen angivelse av tilgjengelig fosfor kan erstatte Olsen P-metoden frem til 1. januar 2026. Analysemetode skal oppgis i merkingen.
- k) For husdyrgjødsel fra slakterier som per 1. oktober 2024 oppfylte kravene til spredning i § 12 i forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (animaliebiproduktforskriften) trer kravene i §§ 18 og 20 først i kraft 1. januar 2030 forutsatt at vilkårene i animaliebiproduktforskriften §12 fortsatt oppfylles.

§ 52 Endringer i andre forskrifter

1. I forskrift 4. juli 2003 nr. 1063 om handel med gjødsel og kalkingsmidler mv. gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2 *Virkeområde*

Forskriften gjelder for mineralgjødsel og kalkingsmidler, herunder skjellsand, til bruk i landbruk, gartneri, grøntanlegg eller i privathager.

Unntatt fra forskriften er gjødselvarer som markedsføres som EU-gjødselvarer, jf. forskrift 6. mars 2024 nr. 538 om EU-gjødselvarer og gjødselvarer omfattet av forskrift 29. januar 2025 om produksjon, omsetning og import av gjødselvarer av organisk opphav og visse uorganiske gjødselvarer.

§ 26 oppheves

I vedlegg 1 oppheves definisjonene av henholdsvis komposteringspreparater og vekststoffer.

2. Fra 1. februar 2025 gjøres følgende endringer i forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (animaliebiproduktforskriften):

§ 12 skal lyde:

Følgende materiale kan spres på jordbruksareal uten forutgående bearbeiding:

- a) Kategori 2: Melk, melkebaserte produkter og råmelk.

- b) Kategori 3: Rå melk, råmelk og produkter fremstilt av disse.
- c) Kategori 2: Husdyrgjødsel fra vanlig husdyrhold.
- d) Kategori 2: Husdyrgjødsel og innhold fra fordøyelseskanal fra små slakterianlegg og gårdslakterier.
- e) Husdyrgjødsel som omsettes etter overgangsbestemmelsene i forskrift 29. januar 2025 om produksjon, omsetning og import av gjødselvarer av organisk opphav og visse uorganiske gjødselvarer (gjødselvarerforskriften) § 51 bokstav g og k.

Husdyrgjødsel og innhold fra fordøyelseskanal som spres på jordbruksareal uten forutgående bearbeiding skal ha sin opprinnelse i det fylket den skal brukes. Det kreves tillatelse fra Mattilsynet for å bruke slike biprodukter fra et annet fylke. Fra 1. februar 2027 kan slike tillatelser bare gis i særskilte tilfeller.

Materiale som nevnt i første ledd bokstav d og e kan spres på jorder uten forutgående bearbeiding på eget areal eller på areal leid for egen landbruksproduksjon, eller spres på jordbruksarealer i nærheten dersom det er inngått skriftlig, flerårig spredeavtale. Dersom slik ubearbeidet husdyrgjødsel er spredt på jordbruksareal kan fôrvekster til produksjonsdyr høstes tidligst 21 dager etter spredningen av gjødselen, og produksjonsdyr kan beite der tidligst seks uker etter spredningen.

Råtnerest (biorest) fra biogassanlegg der glyserin fra biodieselproduksjon er brukt kan benyttes som gjødselvare dersom trykksterilisert kategori 2 materiale er brukt under biodieselproduksjonen.

Denne paragrafen gjelder ikke ved risiko for spredning av alvorlige smittsomme dyresykdommer.

3. I forskrift 13. februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet gjøres følgende endringer i vedlegg 1, kapittel II:

under den tredje raden som gjelder godkjenning av GM-mat og fôr settes følgende rad inn i tabellen:

Behandling av søknad om tillatelse til bruk av råvare	14 000	e
---	--------	---

i tabellens siste rad gjøres følgende endringer:

Godkjenning for bruk av <i>varebetegnelser for gjødselvarer</i>	4375	c
---	------	---

Vedlegg 1 Råvarer som kan inngå i gjødselvarer, jf. § 15

Gruppe 1: Plantemateriale

	Råvarekategori	Beskrivelse	Unntak
1a)	Hage- og parkavfall	Plantemateriale fra hager, parker og grøntanlegg.	
1b)	Landbruksavfall	Se definisjon	
1c)	Planter, plantemateriale og planteekstrakt	Omfatter rene plantematerialer og planteekstrakter. I dette punktet inkluderer planter også alger, men ikke cyanobakterier (blågrønnalger).	
1d)	Vaskejord fra potet- og grønnsaker	Jord som blir vasket av poteter og grønnsaker fra næringsmiddelindustrien.	
1e)	Torv		
1f)	Treforedlingsavfall	Omfatter trestøv, fiberslam, biologisk slam og lignende avfall fra celluloseindustri og annen trebearbeidende industri.	Treforedlingsavfall med tilsetninger som brannhemmere, lim, maling, impregnering og lignende følger § 15 andre ledd.

Gruppe 2: Mineralsk opphav

	Råvarekategori	Beskrivelse	Unntak
2a)	Jord	Se definisjon og § 23	
2b)	Leire, sand og silt	Naturlige masser, som ikke tidligere er brukt til andre formål.	
2c)	Lignitt		
2d)	Mineralgjødsel og kalk	Mineralgjødsel og kalk skal tilfredsstillere kravene i forskrift 4. juli 2003 nr. 1063	

	Råvarekategori	Beskrivelse	Unntak
		om handel med gjødsel og kalkingsmidler mv.	
2e)	Pimpstein	Dagbergart av vulkansk opprinnelse	
2f)	Steinmel	Finknust mineral- og bergartsmateriale	
2f)	Steinull	Steinmateriale som er smeltet og spunnet til fiber.	

Gruppe 3: Animalsk opphav

	Råvarekategori	Beskrivelse	Unntak
3a)	Fiskeslam fra ferskvannsooppdrett	Se definisjon.	Slam fra saltvannsooppdrett følger § 15 andre ledd.
3b)	Animalske biprodukter som er omfattet av animaliebiproduktforskriften	Som beskrevet i animaliebiproduktforskriften.	Renserester fra fiskeoljeproduksjon følger § 15 andre ledd.
3c)	Spillvannslam fra anlegg som håndterer animalske biprodukter	Som beskrevet i forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum § 2 jf. forordning (EU) nr. 142/2011 vedlegg IV kapittel I avsnitt 2. De faste partiklene i spillvannet skal ikke overstige 6 mm.	

Gruppe 4: Avløpsslam

	Råvarekategori	Beskrivelse	Unntak
4a)	Avløpsslam	Se definisjon.	

Gruppe 5: Makro- og mikrobiologiske organismer

	Råvarekategori	Beskrivelse	Unntak
5a)	Makroorganisme	Flercellede organismer	
5b)	Mikroorganisme	Encellede organismer og virus	

Gruppe 6: Andre råvarer

	Råvarekategori	Beskrivelse	Unntak
6a)	Avispapir	Papir fra aviser. Omfatter ikke blader, reklamebrosjyrer, magasiner og lignende. Avispapiret skal ikke være trykket med annet enn vegetabiliske oljer.	
6b)	Vannverkslam	Slam fra anlegg som renses drikkevann	
6c)	EU-gjødselvarer, jf. forskrift 6. mars 2024 nr. 538 om EU-gjødselvarer		Kun i blanding med andre råvarer
6d)	Gjødsel og kalkingsmiddel, jf. forskrift 4. juli 2003 nr. 1063 om handel med gjødsel og kalkingsmidler mv.		Kun i blanding med andre råvarer